

Број: 292/2011-D-02
Датум: 06.09.2011.

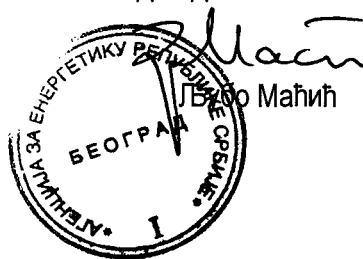
Примљено:
[Својеручни потпис]

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ТРАНСНАФТА“, Панчево
Генерални директор Срђан Михајловић
ул. Змај Јовина 1
26000 Панчево
тел/фах: 013/ 335-864

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на Предлог одлуке о ценама за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима (допис заведен у Агенцији под бројем 292/2011-D-02 од 31.08.2011. године).

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

На основу члана 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“ број 84/04) а у вези са чланом 207. Закона о енергетици („Службени гласник РС“ број 54/11) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник Републике Србије“, број 52/05), Савет Агенције за енергетику Републике Србије на 161. седници од 06.09.2011. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима ЈП „Транснафта“, Панчево и даје следеће:

МИШЉЕЊЕ

1. ЈП „Транснафта“, Панчево, лиценцирани енергетски субјект за транспорт нафте нафтоводима, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије на давање мишљења предлог акта о ценама за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима (допис заведен у Агенцији под бројем 292/2011-D-02 од 31.08.2011. године). Предлогом одлуке, утврђене су цене за приступ и коришћење система за транспорт нафте по деоницама тог система и то:

Деоница нафтовода	Цена по тарифном ставу „енергент“ (у динарима / тона / 100 km)
Сотин – Нови Сад	316,05
Нови Сад - Панчево	210,69

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, а по извршеној корекцији појединих података достављених уз Предлог одлуке и усаглашених са ЈП „Транснафта“, као и оцене предложене висине планиране стопе повраћаја на регулисана средства који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за транспорт нафте нафтоводима („Службени гласник РС“, 68/06, 1/07, 116/08, 92/10 и 45/11) признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је утврдила да је ЈП „Транснафта“, Панчево при образовању цене за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима:

- обрачунало максимално одобрени приход и извршило алокацију максимално одобреног прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за транспорт нафте нафтоводима („Службени гласник РС“, бр. 68/06, 1/07, 116/08, 92/10 и 45/11).
- исказало цене за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима по тарифном ставу утврђеном Тарифним системом за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима („Службени гласник РС“, број 01/07).
- стопу повраћаја на регулисана средства обрачунало у висини од 3,73%, и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 1,50%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног

капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила:

- да су сви елементи релевантни за утврђивање оправданих трошкова пословања и максимално одобреног прихода за енергетску делатност транспорт нафте нафтоводима, реално исказани и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим;
- да су предложене стопе повраћаја ниже него уобичајене стопе у земљама са сличним условима и ризицима пословања за енергетске делатности транспорт нафте нафтоводима али да су усклађене са планираним нивоом инвестиција у 2011. години. Међутим, како су средства Јавног предузећа „Транснафта“, Панчево у државној својини, то се, о предложеној висини стопе повраћаја на регулисана средства, односно о њеном уделу у цени за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима, треба да определи оснивач, као власник целокупног капитала тог јавног предузећа, у складу са политиком развоја делатности транспорта нафте нафтоводима, политиком цена и буџетским потребама.

4. Агенција заснива наведено мишљење на анализи енергетско-техничких карактеристика система за транспорт нафте нафтоводима и анализи економско-финансијских показатеља садржаних у документацији достављеној уз наведени Предлог одлуке, као и документацији накнадно приложеној по захтеву Агенције у циљу додатног образложења појединих позиција и елемената неопходних за оцену оправданости трошкова пословања за регулаторну 2011. годину.

Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у Аналитичкој основи, која је саставни део овог мишљења.

Број: 295/2011-Д-И/10
Београд, 06.09.2011. год.

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о оцени за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима

Уводне напомене

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“ број 84/04) а у вези са чланом 207. Закона о енергетици („Службени гласник РС“ број 54/11), Јавно предузеће „Транснафта“, Панчево (у даљем тексту: Транснафта), доставило је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења Предлог одлуке о ценама за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводом (допис заведен у Агенцији под бројем 292/2011-D-02 од 31.08.2011. године).

У прилогу наведеног дописа достављени су Предлог цена за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводом, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

ЈП „Транснафта“, Панчево је, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршило више корекција обрачуна и доставило Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

Полазне основе

Све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле приложене уз Предлог одлуке на захтев Агенције, за енергетску делатност транспорт нафте нафтоводом, предметни подносилац предлога је формално – технички правилно попунио. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за енергетску делатност транспорта нафте нафтоводима, а према Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за транспорт нафте нафтоводима („Службени гласник РС“, 68/06, 1/07, 116/08, 92/10 и 45/11), као и на формално - техничку исправност алокације предметног максимално одобреног прихода на тарифни елемент (односно израчунавање цена по тарифном ставу), а према Тарифном систему за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима („Службени гласник РС“, 1/07).

У поступку оцене оправданости планираних трошкова пословања у 2011.години и начина исказивања њихове вредности, Агенција је имала у виду следеће:

- Подносилац захтева је јавно предузеће, што има значаја приликом планирања одређених економско - финансијских величина за регулаторни период (целокупан капитал подносиоца захтева је државни капитал, трошкови зарада су под контролом надлежних министарстава, одлуку о расподели добити доноси Управни одбор подносиоца захтева уз сагласност оснивача и сл.);
- Подносилац захтева је ималац лиценце за обављање енергетске делатности транспорта нафте нафтоводима издате од стране Агенције, при чему планира и одређена улагања у регулаторном периоду а која се односе на друге енергетске делатности које још увек не обавља (транспорт деривата нафте продуктоводима и складиштење нафте и деривата нафте). Поменута улагања у регулаторном периоду, која нису у функцији обављања енергетске делатности транспорта нафте нафтоводима, нису укључена у обрачун цене за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима;
- Подносилац захтева је Агенцији доставио биланс стања, биланс успеха и извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја за претходни регулаторни период. Имајући у виду да подносилац захтева у претходном регулаторном периоду није отпочео са обављањем других енергетских или неенергетских делатности, за претходни регулаторни период, није вршено интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима а у смислу члана 43. Закона. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама наведени за претходни регулаторни период, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за претходни регулаторни период. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха по деоницама система за транспорт нафте нафтоводима, а које имају утицаја на формирање максимално одобрених прихода по деоницама, извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких билансних позиција у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

Опис транспортног система

Енергетску делатност транспорт нафте нафтоводима Транснафта обавља на једносмерном нафтоводу за транспорт сирове нафте укупне дужине 154,4 km, који се састоји од две деонице:

- ДН -1 : Сотин – Нови Сад дужине 63,4 km и
- ДН -2 : Нови Сад – Панчево дужине 91,0 km

Количине сирове нафте планиране за транспорт деоницама нафтовода у 2011.г.

Према Билансу за 2011.г. снабдевање сировом нафтом за прераду у рафинеријама обезбедиће се са 46% из домаће производње и са 54% из увоза према укупним потребама. Домаћа производња сирове нафте планирана за 2011.г. износи 1,028 милиона тона (око 20%

више у односу на 2010.г.), док је за увоз планирано 1,199 милиона тона (око 36% мање у односу на 2010.г.). Прерада сирове нафте обавља се у рафинеријама у Панчеву и Новом Саду, а за производњу деривата се осим сирове нафте из увоза и из домаће производње, користе и залихе, као и компоненте за прераду (полупроизводи). Прерада сирове нафте и полупроизвода планирана је у количини од 2,252 милиона тона (око 20% мање у односу на 2010.г.). Треба обратити пажњу да увоз сирове нафте драстично опада из године у годину, док са друге стране производња домаће сирове нафте расте, посебно на експлоатационим пољима са којих се сирова нафта до рафинерије у Панчеву транспортује системом Транснафте кроз деоницу ДН-2. Такође, треба имати у виду да у 2010.г. није било прераде увозне сирове нафте у рафинерији у Новом Саду.

Методологијом је прописано да су основ за утврђивање ових цена количине из Биланса. Међутим, како је једини корисник транспортног система у 2011.г. НИС, то је и процена количина сирове нафте планираних за транспорт у 2011.г. системом Транснафте пре свега базиране на Уговору о транспорту сирове нафте нафтоводом између ова два предузећа. (од 24.12.2010.г.). Такође, ове количине су усклађене и са подацима наведеним у Програму пословања Транснафте за 2011.г. на који је Влада Републике Србије дала сагласност.

Како нема прераде увозне сирове нафте у Рафинерији Нови Сад, комплетна увозна нафта транспортована је деоницом ДН-1, а деоницом ДН-2 и део нафте из домаће производње, како је наведено у чл.4. Уговора:

ДН-1: 1.300.000т (увозна сирова нафта)

ДН-2: 1.300.000т + 550.000т (домаћа сирова нафта) = 1.850.000т

Трошкови надокнаде губитака

Трошкови надокнаде губитака нафте у системима за транспорт нафте нафтоводима, у складу са Методологијом, не укључују се у обрачун максимално одобреног прихода енергетског субјекта који обавља делатност транспорта нафте нафтоводима. Међутим, транспортер је дужан да транспортне губитке прати и да их евидентира у табели НТ-12-3.

У циљу смањења транспортних губитака, Транснафта је у претходном регулаторном периоду предузела:

- снимање стања нафтовода са интелигентним крацером на деоници ДН-1, на основу кога ће се радити санација оштећења нафтовода, укључујући и поправку изолације.
- извршено је редовно периодично оверавање масених мерила протока на мерној станици у Панчеву, укључујући и поправку семплера за узимање узоака транспортоване нафте.
- потписан је уговор са сервисером опреме за редовно одржавање радарских мерила нивоа сирове нафте на резервоарима,

- редовно контролисање трасе од стране надзорника трасе.
- уграђен је видео надзор на блок станицама у циљу визуелне контроле потенцијалног цурења нафте из нафтовода, као и план уградње система за детекцију цурења нафте дуж трасе нафтовода.

За регулаторну 2011.г. планирано је:

- потписан је уговор са НИС о коришћењу мерне станице (ММ15) која се налази у Рафинерији Нови Сад, чиме је Транснафта обезбедила мерно место на изласку из свог система. На ово мерно место планирана је уградња опреме за трансфер података са мерне станице до Терминала;
- набавка и уградња инфрацрвених рефлектора на блок станицама за потребе ноћног, односно 24-часовног видеонадзора;
- санација оштећења нафтовода и поправка изолације нафтовода на основу резултата испитивања интелигентним магнетним крацером на деоници ДН-1;
- Чишћење, испитивање, санација, ласерско премеравање резервоара за сирову нафту са израдом нових таблица и верификацијом радаских мерила нивоа.

У складу са наведеним, укључујући и мањи обим транспорта сирове, планирани дозвољени губици у регулаторној 2011.г. по деоницама су:

- ДН -1   Сотин – Нови Сад   :   330 тона
- ДН – 2   Нови Сад – Панчево   :   630 тона

Оперативни трошкови

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2011. годину од 5,8%, као и да је планирана транспортована количина нафте у регулаторном периоду мања у односу на остварење у претходној години за 30,95% на ДН – 1, односно за 23,73% на ДН - 2, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду за ДН - 1 у износу од 168.151.000 динара (за 6,2% више у односу на остварење у претходној години), односно за ДН - 2 у износу од 231.608.000 динара (за 2,6% више у односу на остварење у претходној години) и њихова структура је приказана у следећој табели:

Деоница нафтовода: Сотин – Нови Сад (ДН – 1)

Р/Б	Позиција	Остварени оправдани трошкови за 2009. годину	Остварени оправдани трошкови за 2010. годину	Планирано за 2011. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6 (5/4)
1.	Трошкови материјала	20.368	20.262	21.044	103,9
1.1.	Трошкови материјала за израду				
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	2.467	2.778	2.960	106,6
1.3.	Трошкови горива и енергије	17.901	17.484	18.084	103,4
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	80.857	81.068	83.596	103,1
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	59.981	59.204	60.226	101,7
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	9.892	10.720	11.927	111,3
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	165	223	236	105,8
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима	283		288	
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима				
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора				
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	5.494	5.078	5.281	104,0
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	5.042	5.843	5.638	96,5
3.	Трошкови производних услуга	16.033	15.817	18.159	114,8
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака				
3.2.	Трошкови транспортних услуга	2.323	2.514	2.433	96,8
3.3.	Трошкови услуга одржавања	5.025	4.949	6.382	129,0
3.4.	Трошкови закупнина				
3.5.	Трошкови сајмова		291	310	106,5
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	522	574	626	109,1
3.7.	Трошкови истраживања				
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују				
3.9.	Трошкови осталих услуга	8.163	7.468	8.408	112,6
4.	Нематеријални трошкови	40.565	39.433	43.513	110,3
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	8.178	8.146	8.386	102,9
4.2.	Трошкови репрезентације	2.551	2.601	2.548	98,0
4.3.	Трошкови премија осигурања	12.495	11.473	12.956	112,9
4.4.	Трошкови платног промета	380	317	370	116,7
4.5.	Трошкови чланарина	604	993	906	91,2
4.6.	Трошкови пореза	13.990	12.312	13.837	112,4
4.7.	Трошкови доприноса				
4.8.	Остали нематеријални трошкови	2.367	3.591	4.510	125,6
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених а који се исплаћују у регулаторном периоду	775	1.777	1.838	102,3
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	158.598	158.378	168.151	106,2

Деоница нафтовода: Нови Сад - Панчево (ДН – 2)

(у 000 динара)

Р/Б	Позиција	Остварени оправдани трошкови за 2009. годину	Остварени оправдани трошкови за 2010. годину	Планирано за 2011. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6 (5/4)
1.	Трошкови материјала	24.200	28.357	29.433	103,8
1.1.	Трошкови материјала за израду				
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	2.931	3.301	3.517	106,6
1.3.	Трошкови горива и енергије	21.269	25.056	25.916	103,4
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	91.367	116.177	114.738	98,8
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	66.561	84.844	84.353	99,4
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	11.754	15.362	14.171	92,2
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	196	319	235	73,7
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима	337		412	
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима				
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора				
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	6.528	7.277	7.569	104,0
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	5.991	6.913	7.153	103,5
3.	Трошкови производних услуга	20.261	22.530	24.803	110,1%
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака				
3.2.	Трошкови транспортних услуга	2.760	3.604	3.487	96,8
3.3.	Трошкови услуга одржавања	7.181	7.093	9.800	138,2
3.4.	Трошкови закупнина				
3.5.	Трошкови сајмова		417	440	105,5
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	621	683	745	109,1
3.7.	Трошкови истраживања				
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују				
3.9.	Трошкови осталих услуга	9.699	10.703	10.331	96,5
4.	Нематеријални трошкови	48.204	56.120	60.000	106,9
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	9.718	11.673	10.277	88,0
4.2.	Трошкови репрезентације	3.032	3.335	3.502	105,0
4.3.	Трошкови премија осигурања	14.847	16.444	18.569	112,9
4.4.	Трошкови платног промета	452	455	530	116,5
4.5.	Трошкови чланарина	718	1.423	1.077	75,7
4.6.	Трошкови пореза	16.623	17.644	19.810	112,3
4.7.	Трошкови доприноса				
4.8.	Остали нематеријални трошкови	2.814	5.146	6.235	121,2
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених а који се исплаћују у регулаторном периоду	920	2576	2.633	102,2
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	184.952	225.760	231.608	102,6

Као полазна основа за оцену оправданости оперативних трошкова у регулаторном периоду коришћени су остварени оперативни трошкови у претходној години а чију оправданост је ценила Агенција. У односу на остварене оперативне трошкове који су исказани у Билансу успеха за 2010. годину (на нивоу правног лица) кориговани су следећи оперативни трошкови који нису у директној функцији обављања предметне енергетске делатности или чији се износ не може оценити као оправдан:

- «Трошкови осталог материјала» су умањени за износ од 4.023.000 динара а који не може бити признат као оправдан оперативни трошак јер је он настао као резултат тендерске процедуре у коме је набављан канцеларијски материјал и резервни делови за дужи временски период од посматраног;
- «Трошкови рекламе и пропаганде» су умањени за износ од 2.823.000 динара а који не може бити признат као оправдан оперативни трошак јер се односи на трошкове спонзорства као и на остале трошкове рекламе и пропаганде које нису у функцији основне делатности;
- «Трошкови репрезентације» су умањени за 392.000 динара а који не може бити признат као оправдани оперативни трошак јер се односи на трошкове поклона и делом на остале трошкове репрезентације.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова у регулаторном периоду нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђена значајнија промена у односу на остварење у претходној години и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови услуга одржавања“ планирани су у регулаторном периоду за ДН – 1 у износу од 6.382.000 динара, односно за ДН – 2 у износу од 9.800.000 динара (за 29% односно 38% више у односу на остварење у претходној години) и примарно се односе на планиране трошкове редовног одржавања нафтовода. Исказани раст овог трошка последица је његове цикличности;
- „Трошкови премија осигурања „ као и „трошкови пореза“ бележе раст раст у односу на претходну годину за 12,9% односно 12,3%, и тај раст је на обе позиције последица процене вредности имовине која је урађена претходне године као и увођења нове врсте осигурања од еколошких акцидентата;
- „Трошкови регулаторне накнаде“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 7.595.000 динара (3.216.000 динара за ДН – 1 и 4.379.000 динара за ДН – 2) и укључени су у оквиру „Осталих нематеријалних трошкова“. Трошкови регулаторне накнаде планирани су у регулаторном периоду у складу са Методологијом, односно у износу од 1,25% од максимално одобреног прихода утврђеног пре обрачунавања овог трошка;
- „Трошкови заштите животне средине“ планирани су у регулаторном периоду за ДН – 1 у износу од 4.430.000 динара (за 1.267% више у односу на остварење у претходној години), односно за ДН – 2 у износу од 6.025.000 динара (за 1.267% више у односу на остварење у претходној години) и односе се преваходно на деконтаминацију земљишта насталог услед изливања нафте у атару села Опово;
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду (у претходној години ови трошкови нису исказани).

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за ДН - 1 у износу од 56.817.000 динара, односно за ДН - 2 у износу од 70.621.000 динара.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду за ДН - 1 у износу од 53.514.000 динара (за 12,0% више у односу на остварене трошкове амортизације у претходној години), односно за ДН - 2 у износу од 65.567.000 динара (за 0,4% више у односу на остварене трошкове амортизације у претходној години). Посебно треба истаћи да су са прибављањем лиценце за обављање енергетске делатности складиштења нафте и деривата нафте у септембру 2009. године и лиценцирањем објеката за обављање предметне енергетске делатности (два надземна резервоара на Терминалу Нови Сад капацитета сваки по 10.000 м³, са интерним шифрама А-5502 и А-5504) из трошкова амортизације за енергетску делатност транспорта нафте нафтоводима искључени трошкови амортизације наведених објеката а који нису у функцији обављања предметне енергетске делатности. Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду планирани су за ДН - 1 у износу од 3.302.000 динара, односно за ДН - 2 у износу од 5.054.000 динара, и правилно су обрачунати у складу са планираним активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

Према општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава, а што је у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Стопа повраћаја на регулисана средства

Стопа повраћаја на регулисана средства у регулаторном периоду је обрачуната за обе деонице у висини од 3,73%, и то применом реалне цене сопственог капитала после опорезивања од 1,50% а коју Агенција оцењује као прихватљиву, пондерисане просечне реалне цене позајмљеног капитала од 5,10% а која се креће у границама обазриво и рационално позајмљених средстава, прописаног учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, прописаног учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

По основу повраћаја на регулисана средства у максимално одобрени приход у регулаторном периоду за ДН - 1 укључен је износ од 42.152.000 динара, односно за ДН - 2 износ од 60.926.000 динара.

На основу свега напред наведеног, предложена стопа повраћаја на регулисана средства у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

Регулисана средства

Регулисана средства у регулаторном периоду планирана су за ДН - 1 у износу од 1.130.073.000 динара, односно за ДН - 2 у износу од 1.633.402.000 динара.

Приликом економско – финансијске анализе регулисаних средстава у регулаторном периоду треба имати у виду следеће:

- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода за ДН - 1 износи 1.133.653.000 динара, односно за ДН - 2 износи 1.627.020.000 динара. Износ нето вредности средстава на почетку регулаторног периода а која је основ за утврђивање вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода одговара износу исказаном у Билансу стања подносиоца захтева на дан 31.12.2010. године коригованом за позиције које нису у функцији обављања предметне енергетске делатности (нето вредност резервоара лиценцираних за обављање енергетске делатности складиштења нафте и деривата нафте у износу од 216.990.000 динара и нето вредност „Дела ликовне, вајарске, филмске и др. уметности“ а која нису у директној функцији обављања предметне енергетске делатности у износу од 925.000 динара). Према информацији подносиоца захтева, последња процена фер вредности некретнина, постројења и опреме извршена је са стањем на дан 30.06.2010. године од стране независног проценитеља (“КПМГ”, доо, Београд) и ефекти процене унети су у пословне књиге. Према општем акту (Правилнику) о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева изабрани модел процене некретнина, постројења и опреме је модел нето имовине (процена поштене (фер) вредности);
- Подносилац захтева нема средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода;
- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода за ДН - 1 износи 1.126.492.000 динара, односно за ДН - 2 износи 1.639.784.000 динара, и правилно су израчунате у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложена вредност регулисаних средстава у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

План улагања

Производна улагања која су одобрена у претходним регулаторним периодима и која су делимично или у потпуности реализована су:

- Завршетак аутоматизације и инструментације терминала у Новом Саду (2007)
- Уградња мерача потрошње паре на терминалу у Новом Саду (2007),
- Реконструкција мерне станице у Панчеву (2009)
- Замена 16 манипулативних вентила на терминалу у Новом Саду и на мерној станици Панчево (2010)
- снимања стања нафтовода интелигентним крацером на деоници ДН-1 (2010), на основу кога ће се радити санација оштећења нафтовода, укључујући и поправку изолације (2011)

- набавка вентила на блок станицама
- набавка резервних цеви (60м26" и 60м18")

Планиране инвестиције, односно производна улагања у 2011. години су у функцији развоја система за транспорт нафте нафтоводима, односно повећања сигурности и квалитета континуираног транспорта нафте системом нафтовода, као и смањења транспортних губитака и заштите животне средине. Значајне развојне позиције могу се груписати, како следи:

- Адаптација комуникационог система и система даљинског управљања укључујући и замену коаксијалног кабла оптичким каблом дуж трасе нафтовода од Сотина до Панчева која је отпочела 2007.г. До сада су постављене пластичне цеви дуж целе трасе нафтовода, извршено је удубавање оптичких каблова дуж целе трасе нафтовода и постављен је систем за видео надзор блок станица. У регулаторном периоду 2010-2011.г. извршена је набавка и постављање актуатора за управљање вентилима, као и система за детекцију цурења дуж трасе нафтовода укључујући и трансмитере притиска и температуре на свих осам блок станица. Такође, уграђена су три контролна масена мерила протока на уласку нафтовода у Терминал Нови Сад, изласку ка Рафинерији Нови Сад са Терминала и у рафинерији Панчево. Активација софтвера и SCADA система очекује се до краја 2011.г.
- Реконструкција система грејања резервоара на ТНС. Транснафта је, за грејање резервоара на Терминалу Нови Сад, односно предгревање у зимском периоду домаће сирове нафте чије транспортне карактеристике (тачка течења већа од +8 °С) одступају од прописаних, користила прегрејану пару коју је куповала од НИС (мерач уграђен 2007.г.). Како рафинерија у Новом Саду не ради континуирано, неопходно је да се обезбеди сигуран извор квалитетне технолошке паре, како би се обезбедила сигурност и независност транспорта нафте нафтоводом.
- Инвестиције у активности за смањење транспортних губитака, како је наведено;
- Израда пројектне документације оперативног плана за спровођење заштите реке Дунав код Бачког Новог Села (ДН-1), као и реке Тисе (ДН-2) су оправдане инвестиције у заштиту животне средине.
- Инвестиције у стабилне системе за гашење пожара на блок станицама су оправдане инвестиције.

Све остале планиране инвестиције у производна улагања, као што су набавке различитих вентила, цеви, актуатора, уређаја за заштиту мотора, уређаја за праћење и заштиту објеката на терминалу, прекидача, односно сигнализатора су оправдане.

Треба напоменути да Програм пословања ЈП Транснафта за 2011.г. није у потпуности усклађен са Програмом развоја ЈП Транснафта за период 2010-2014.г., нарочито у домену планова изградње нафтовода Панчево-Смедерево.

Укупна улагања у предметној енергетској делатности у регулаторном периоду планирана су за ДН - 1 у износу од 79.992.000 динара, односно за ДН - 2 у износу од 117.993.000 динара. У претходној години на ДН - 1 уложено је 46.693.000 динара (у потпуности из сопствених средстава), а на ДН - 2 уложено је 51.117.000 динара (у потпуности из сопствених средстава).

Извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду за обе деонице су у потпуности сопствена средства. Сопствена средства као извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду (197.985.000 динара за обе деонице) већа су од планираног трошка амортизације у регулаторном периоду (127.438.000 динара за обе деонице) али подносилац захтева располаже довољним износом краткорочно орочених депозита које планира да употреби за ову намену. Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава у регулаторном периоду. Од укупно планираних улагања у регулаторном периоду (197.985.000 динара за обе деонице) у регулаторном периоду неће бити активирано 60.500.000 динара и овај износ нема утицаја на висину регулисаних средстава, односно цена за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Остали приходи

Остали приходи у регулаторном периоду планирани су за ДН – 1 у износу од 6.635.000 динара (за 17% мање у односу на остварење у претходној години), односно за ДН - 2 у износу од 8.465.000 динара (за 26% мање у односу на остварење у претходној години) и доминантно се односе на приходе од накнаде штета на имовини подносиоца захтева.

На основу свега напред наведеног, предложени остали приходи у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Корекциони елемент

Корекциони елемент у регулаторном периоду није обрачунат.

Остали захтевани подаци

Остали економско - финансијски подаци („Подаци о запосленима у регулаторном периоду“, „Трошкови заштите животне средине“ и „Годишње стопе амортизације за средства која ће бити активирана у регулаторном периоду“) у потпуности су усаглашене са напред обрађеним подацима, те су самим тим у потпуности прихватљиви.

Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева приказан је у следећој табели:

Редни број	Позиција	Скраћенице	Сотин – Нови Сад (ДН – 1)	Нови Сад - Панчево (ДН – 2)
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	168,151	231,608
2.	Трошкови амортизације	А _т	56,817	70,621
3.	Стопа повраћаја на регулисана средства	ППЦК	3.73%	3.73%
4.	Регулисана средства	РС _т	1,130,073	1,633,402
5.	Остали приходи	ОП _т	6,635	8,465
6.	Корекциони елемент	КЕ _т		
7.	Максимално одобрени приход:	МОП _т	260,484	354,690

Цене приступа и коришћења система за транспорт нафте нафтоводима

Алокација предложеног максимално одобреног прихода на тарифни елемент по деоницама (односно израчунавање цене по тарифном ставу) извршено је у складу са Тарифним системом.

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица обрачуна цена за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима подносиоца захтева, у наставку је приказан упоредни преглед постојећих и предложених цена за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима:

Деоница нафтовода	Цена по тарифном ставу „енергент“ (у динарима / тона / 100 km)		Индекс
	Постојећа продајна цена	Предлог подносиоца захтева	
Сотин – Нови Сад (ДН – 1)	210,88	316,05	149,9
Нови Сад – Панчево (ДН – 2)	160,66	210,69	131,1

Напомена: Продајне цене у приказаној табели су приказане у динарима / тона / 100 km, без ПДВ-а.

Приликом оцене оправданости предложених цена ЈП Транснафта, Агенција је узела у обзир и актуелне тарифе за транспорт нафте нафтоводом Јанаф које износе 24,29 куна/тони на 100 km што уз курс 1 € = 7,471 куна даје износ од 3,251 €/тони на 100 km односно уз курс 1 € = 102 динара даје тарифу од 331,65 динара/тони на 100 km што је за 31,1% више него предложене цене (просечно за обе деонице 252,9 динара/тони на 100 km).